

ОРГАН САДРУЖИЦЕ ПОДРУЖНИЦЕ САВЕЗА РУДАРА И ПРЕДУЗЕЋА
 Број 1 — Година 1 | Бор, 1

ОД УРЕДНИШТВА

Већ дуже време у Бору се осећа потреба за једним гласилом који ће у себи обухватити и третирати све проблеме и сва питања која се постављају пред једним тако великим предузећем као што су Борски рудници.

После ослобођења, када је све богатство Бора прешло у руке **RADNIKA**, када су и стари и нови радници овога рудника почели да раде са новим еланом и када се пред њима поставило питање што бољег и ефикаснијег ископнишвања овога

Пору богатства, потреба за једним листом, који би био огледало и одраз живота и рада у овом предузећу била је још већа. Захваљујући упорном настојању управе предузећа и управе синдикалне подружнице Савеза рудара и поред низа тешкоћа, данас излази први број нашег листа **RADNIČKI колектив**.

Већ са првим бројем пред **RADNIČКИ** колективом стоје велики и тешки задаци. Ако хоћемо да овај наш лист буде стварно гласило Бора, ако хоћемо да он буде стварно одраз живота и рада у Бору, онда ће бити потребно да **RADNIČКИ** колектив буде до детаља упознат са радом сваког одељења, како у управи

штетним појавама у предузећу и онај који ће указивати на позитивне појаве у одељењима, који ће похваљивати и истицати знање вештину или радни елан појединаца. **RADNIČКИ** колектив треба да буде најоштрији критичар свега негативног, најбољи пропaгатор свега позитивног.

TRIDING VANKU

RADNIČKI SAVET JE
ODLUČIO DA KOMPAZIJA
PRIPADNE RADNICIMA...

PO ZAVRŠETKU IZGRADNJE
NOVE TOPIONICE VAZDUH
ĆE BITI ISTOG KVALITETA
KAO ŠTO JE BIO PRE
POČETKA EKSPLOATACIJE RUDE

PROTIVNICI
EKSPLOATACIJE HOĆE
DA NAS UPLAŠE I DA
PLASIRAJU PRIČU DA SU NAM
POTREBNE SAMO ŠLJIVE, JABUKE
I PRASIĆI, A DANAS JE SVET
NEZAMISLIV BEZ NIKLA!

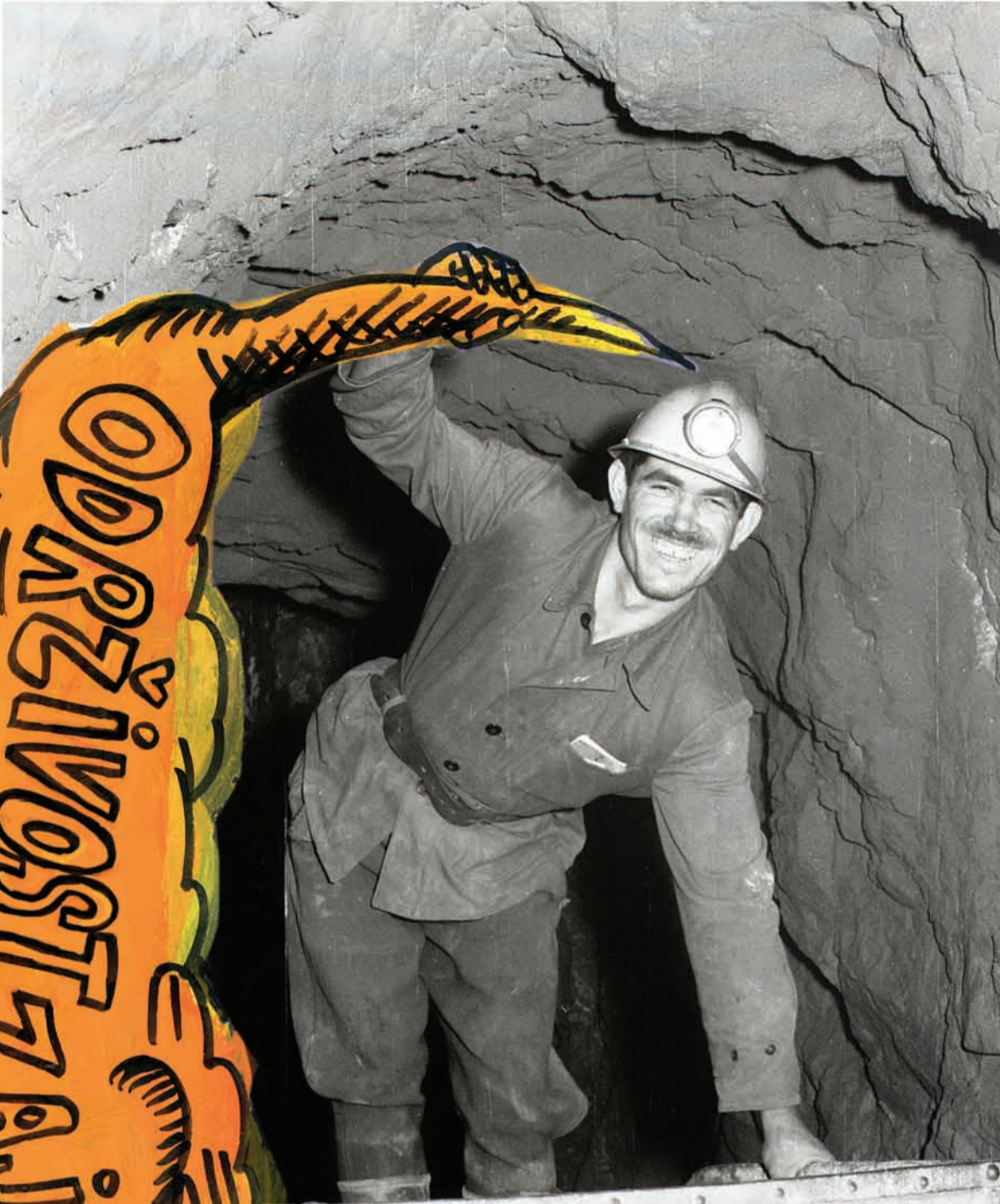
PODRUŠTV-
LJAVANJE
SVIM SNAGAMA ĆEMO USMERITI
POLITIKU KA SOCIJALISTIČKOJ
I DRUŠTVENO-EKOLOŠKOJ
TRANSFORMACIJI!

DEMOKRATSKO
UPRAVLJANJE
RESURSIMA

ODRŽIVOST
ZAJEDNIČKIH
DOBARA

ZA REKOMUNALIZACIJU
PRIVATIZOVANIH DOBARA!

ODRŽIVOST ZA JEDNAKINJE DOBARA

Нека је бечна
слаба
неумрлом
Лењину!

позе најње производк
предао овоме наше
случајне је. иако за пороу
исагање узима праг го
дике истолетне узлеша из
мало из задатак, али је
заврш рад у изврше и
премач извршења. Про
ма година је била јуна по
но и истог одишњег плана и
поза за искуње дик
директор извршења
нога извршења
вјетна која
318. Зани
мичко извршења
завршења
ста извршења
не да се понове већ се
извршења

u svoje ruke. Nije ruke. Njav
30 god
социјализма, јединизма, једине у свету
које гради бољи жди бољи живот сно-

SOCIO-
EKOLOGSKA
TRANSFORMACIJA

јим грудбеницима, која ос- ницима, која ос- нога друга... да не
ветљава пут радничкој кла- ит радничкој кла- ици најкасније

оделства,
предваећа, тако у њего-
живот радника,
рада, могућности
јавно указати на греш-
ке и пропусте, учинице
можда несвесно или из
не знања, било ком оде-
лени у, омај који не неми-
доследно да удари по свим

„Борски колектив“ сре-
да да буде онај који не-
јавно указати на греш-
ке и пропусте, учинице
можда несвесно или из
не знања, било ком оде-
лени у, омај који не неми-
доследно да удари по свим

Руска
раднич
борбене
се за
колек
живот радника,
рада, могућности
јавно указати на греш-
ке и пропусте, учинице
можда несвесно или из
не знања, било ком оде-
лени у, омај који не неми-
доследно да удари по свим

УРЕДНИШТВО

Поштарина плаћена у готову

НАРОДНИ ЗАЈАМ --
то су нове фабрике и
железнице, нови трактори и сејалице, нове школе и болнице

ОРГАН СИНДИКАЛНЕ ПОДРУЖНИЦЕ И ПРЕДУЗЕЋА — БОР

Број 15 — Година II

Бор, 12 јуни 1948

Лист излази недељно

Цена 2 динара

НАРОДНИ ЗАЈАМ -- **ДОПРИНОС**
НАРОДНИХ МАСА **БРЗОЈ ИЗГРАДЊИ**
СОЦИЈАЛИЗМА

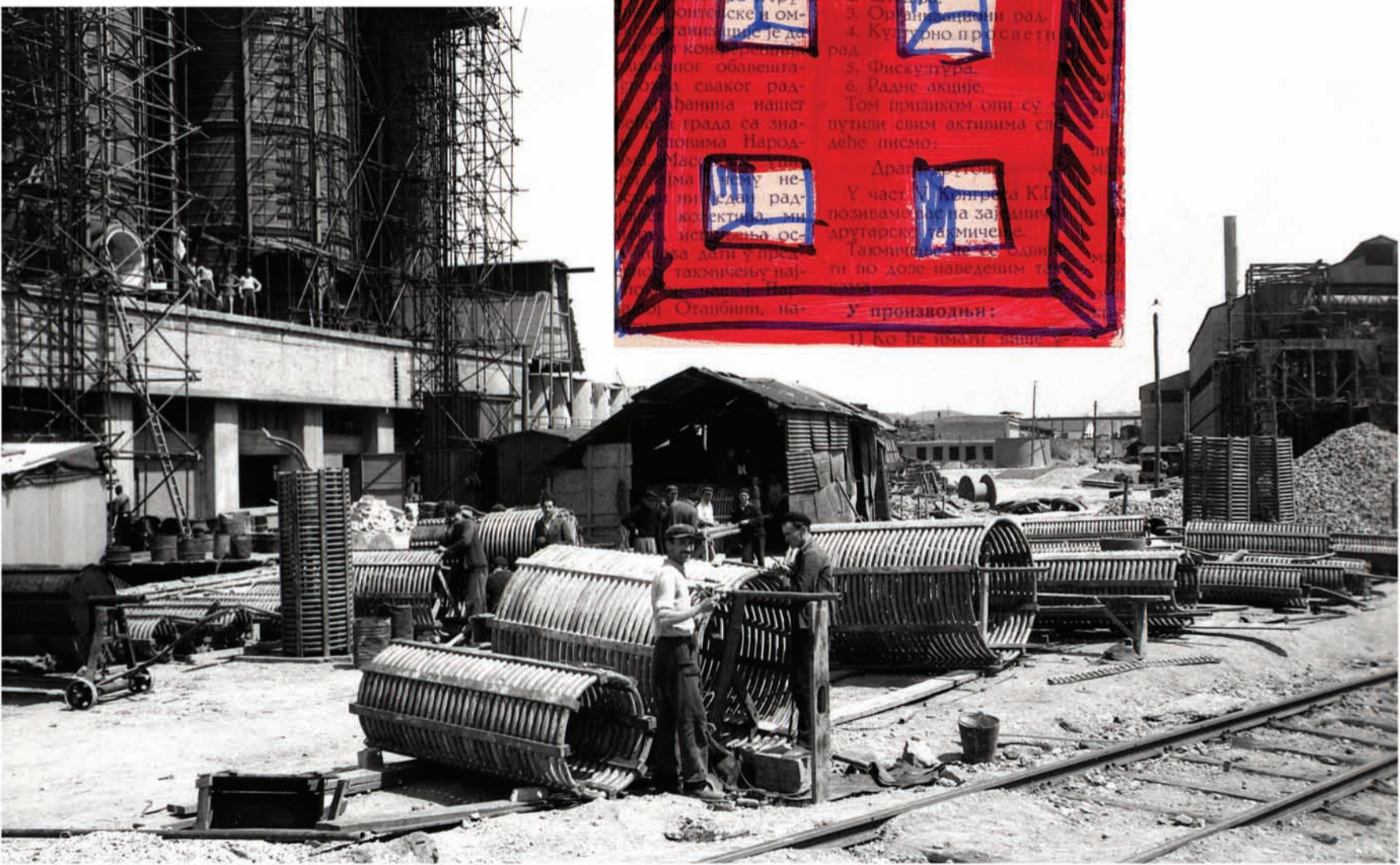

ТАКМИЧЕЊЕ У ЧАСТ V КОНГРЕСА К.П.
Омладински актив Машинског оделења објавио предконгресно такмичење свим омладинским активима у Бору

Ових дана Савезна влада унутрашњи и спољни заједница и држава се могуће раднику напредности да да под повољним околностима да се овај начин рада и начине. Бор, 8. јуна 1948. год. добио износ од 100.000 динара. При о томе да савезни зајам за изградњу социјализма.

На својој конференцији имати мање кварова на машинско оделењу, желећу Машинског оделења, желећу у част V Конгреса наше партије. Партија је позвала своју неограничену љубав према партији, граду и народу. Оруженост су прихватили да у свом сектору да се у част V Конгреса К.П. позову на такмичење сви активни П.О. - града Бора.

Позив на такмичење савезни синдикат држи у следећем облику:
1. Програмирање
2. Штедња
3. Организациони рад
4. Културно просветни рад
5. Фискултура
6. Радне акције
Том приликом они су позивали свим активима да се обавештавају писмо:
Драги омладински активисти!
У част V Конгреса К.П. позивамо вас на зајамничку такмичење.
Такмичење ће се одвијати по доле наведеним тачкама:
У производњи:
1) Ко не имати више...

PRESENTS:

ЛОВКЕ

WICOWI OD RADNICITE

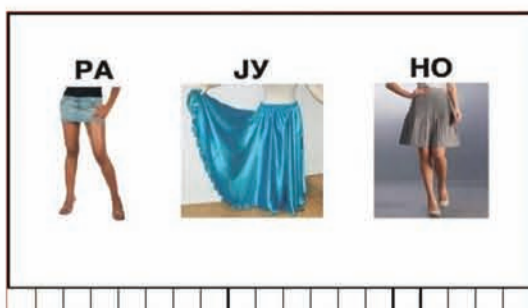
SASINAŠ

SASA D. LOVIĆ PR

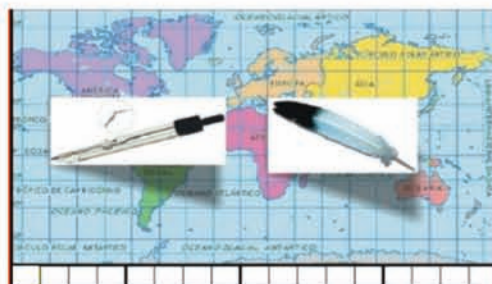
МИНАРЈУ ЛА ЛУКРУ

поставка : 4, 2, 2, 5, 4, 2

КАРЂА ЂЕ МОШУ

поставка : 2, 4, 6, 1, 4

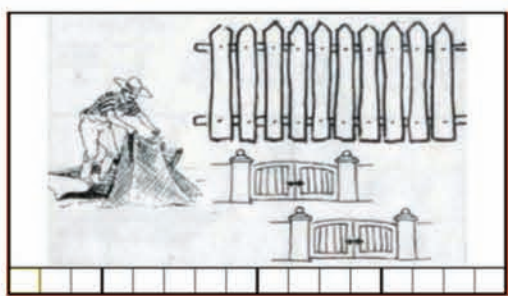
ARENIGA

REZENTUJE:

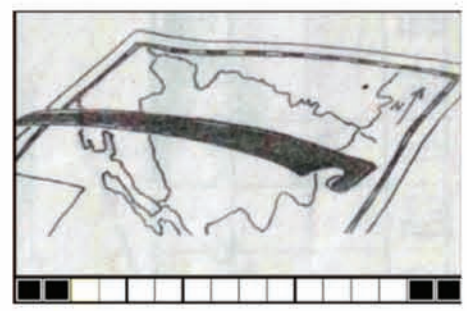
БАТРИНА ВОЈЕШЋЕ ФЛАША

поставка : 4, 6, 6

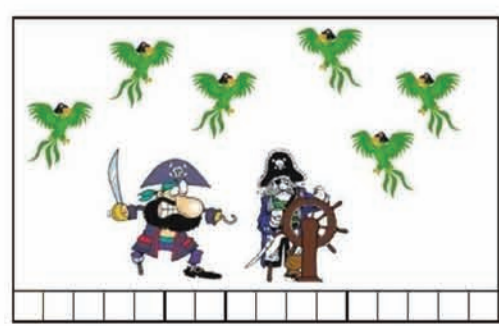
ЛА КАФАНА

поставка : 4, 2, 4, 2

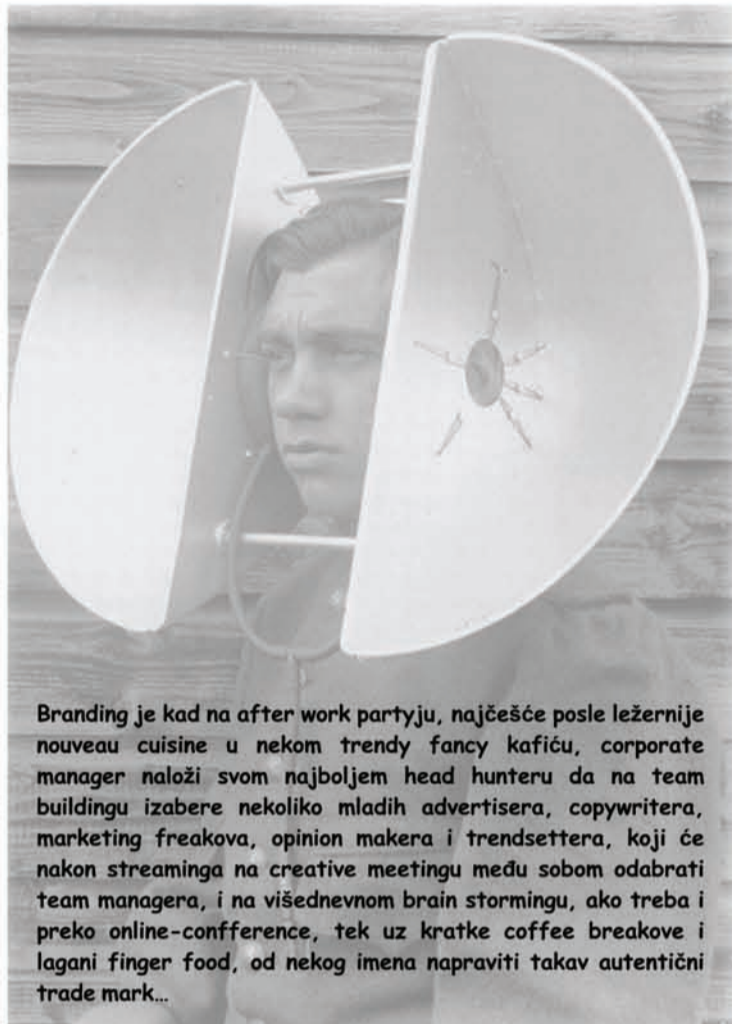

БАБА, ЈИ ЦИЈЕ САЛУТУ

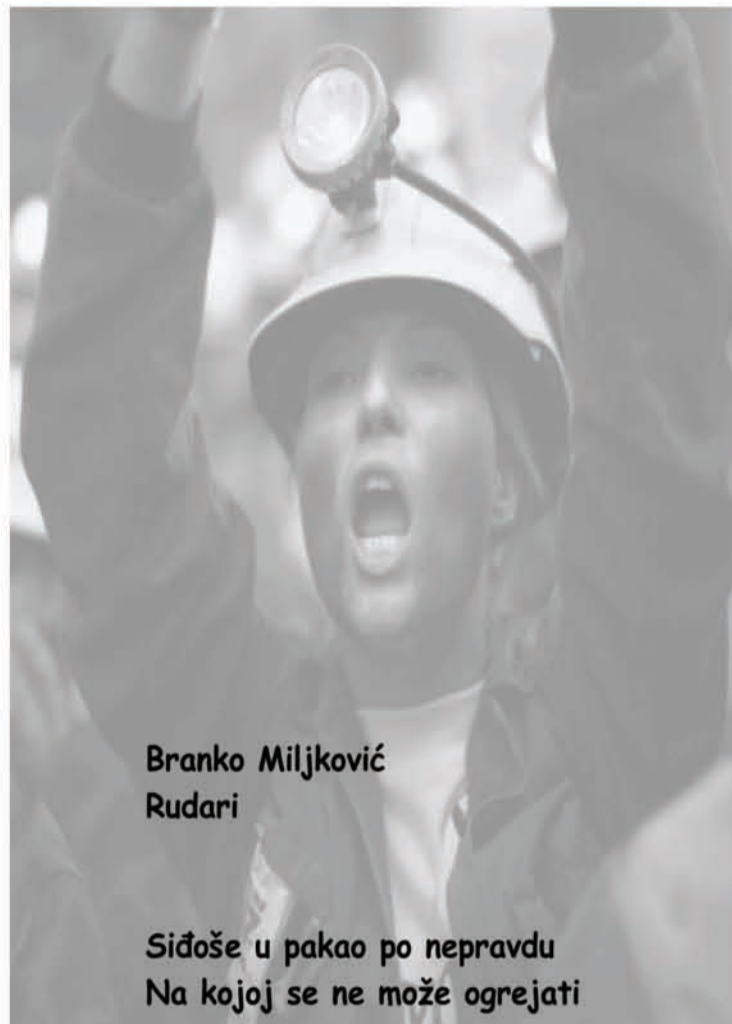
поставка : 1, 8, 4, 3

Branding je kad na after work partyju, najčešće posle ležernije nouveau cuisine u nekom trendy fancy kafiću, corporate manager naloži svom najboljem head hunteru da na team buildingu izabere nekoliko mladih advertisers, copywritera, marketing freakova, opinion makera i trendsettera, koji će nakon streaminga na creative meetingu među sobom odabrati team managera, i na višednevnom brain stormingu, ako treba i preko online-conference, tek uz kratke coffee breakove i lagani finger food, od nekog imena napraviti takav autentični trade mark...

Branko Miljković
Rudari

Sidoše u pakao po nepravdu
Na kojoj se ne može ogrejati

...орима где ће безусловно бити упуштени течајемма. ...твирањем оних чланова ко- ...да неписменост у ...квидирамо.

Крајње неразумевање филмског предузећа за културне потребе Бора

Већ месец и више дана како град Бор, индустријски центар са неколико хиљада радника, добија лоше филмове а десило се да је три дана био без филма.

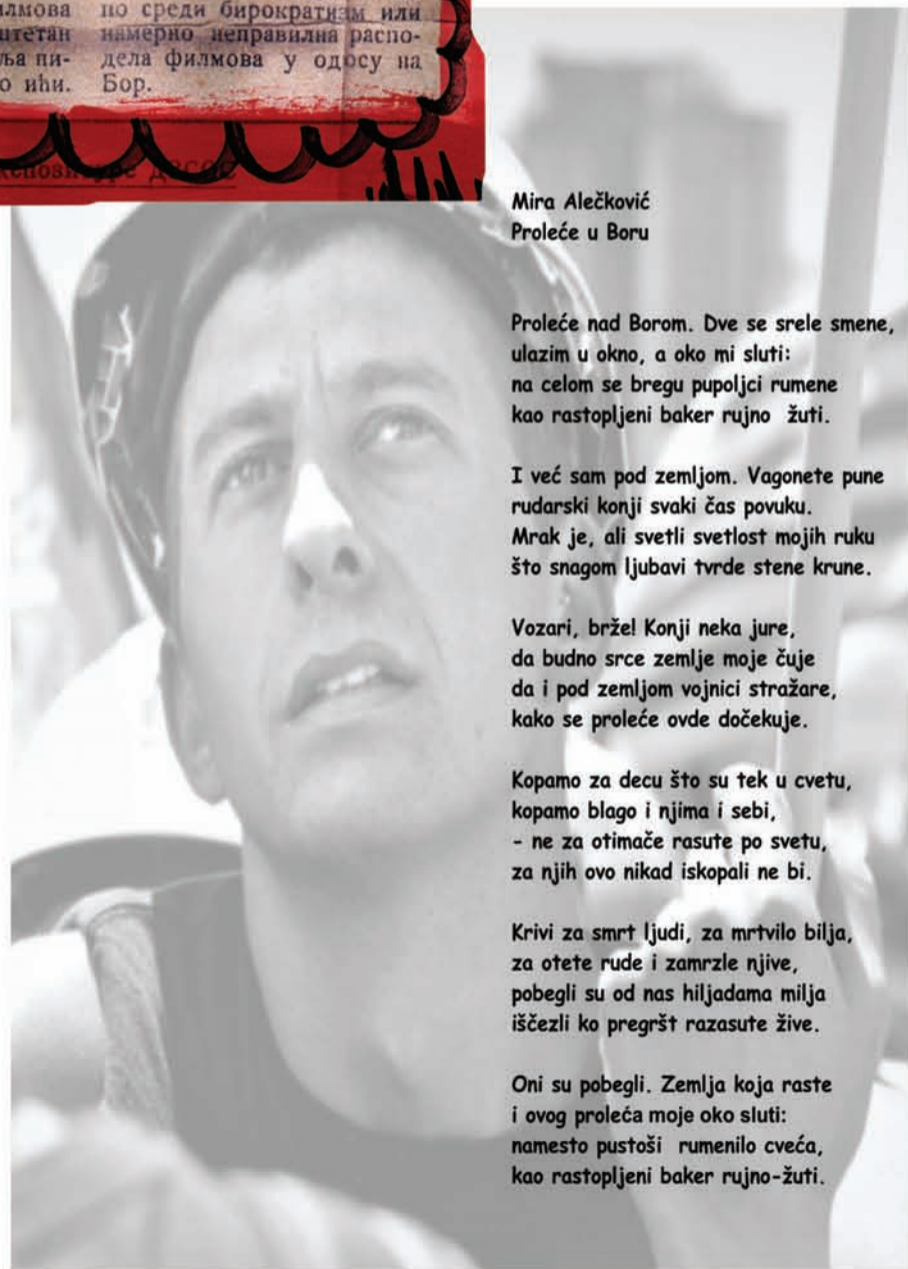
Наши радници масовно посећују биоскоп и с правом траже да гледају добре ствари. У колико су филмови лоши, ускраћује им се једна од најкориснијих и уједно најпријатнијих разонода.

Питамо се шта је узрок оваквој расподели филмова. Ако се ради о недовољном броју ове врсте филмова која се овде највише тражи, а то су Совјетски филмови, немогуће је претпоставити да је толика оскудница да већ месец дана Бор не добије ни један совјетски филм. Ово због тога што се у Београду редовно у 2, 3 биоскопа дају све нове и нове премијере совјетских филмова и да многа места у земљи долазе пре и чешће до добрих филмова но Бор.

Сматрамо да је овакав начин расподеле филмова скроз неправилан и штетан и да се нужно поставља питање докле ће то тако ићи.

Потребно је да филмско предузеће што пре извиди до кога је кривица у овој ствари, па одговорна казни јер је по свој прилици по среди бирократизам или намерно неправилна расподела филмова у одсуству на Бор.

Из експозиције ДССС

Mira Alečković
Proleće u Boru

Proleće nad Borom. Dve se srele smene, ulazim u okno, a oko mi sluti: na celom se bregu pupoljci rumene kao rastopljeni baker rujno žuti.

I već sam pod zemljom. Vagonete pune rudarski konji svaki čas povuku. Mrak je, ali svetli svetlost mojih ruku što snagom ljubavi tvrde stene krune.

Vozari, brže! Konji neka jure, da budno srce zemlje moje čuje da i pod zemljom vojnici stražare, kako se proleće ovde dočekuje.

Kopamo za decu što su tek u cvetu, kopamo blago i njima i sebi, - ne za otimače rasute po svetu, za njih ovo nikad iskopali ne bi.

Krivi za smrt ljudi, za mrtvilo bilja, za otete rude i zamrle njive, pobjegli su od nas hiljadama milja iščezli ko pregršt razasute žive.

Oni su pobjegli. Zemlja koja raste i ovog proleća moje oko sluti: namesto pustoši rumenilo cveća, kao rastopljeni baker rujno-žuti.

организације Антифа- ронта жена

ка Голубо-
и Јокановић.
рани делегати
тифашистич-
и Србије. За
ране следеће
ева Милон-
досаљевић,
вић, Силва-
и Лейхмер,
ићно, Милева
иоанка Илић.

Ми, жене Бора, свесне смо да испуњење Петогодишњег плана чини нашу земљу економски јаком и политички слободном и независном, свесне смо тога да је свака наша акција, сваки наш рад у правцу изградње Земље још један допринос у борби за мир. још један одговор хушкачима и потпаливачима новог рата, да ми жене **SVETA** хоћемо мир и да са гнушањем пратимо све акције **GLOBALNIH** империјалиста и њихових слугу профашиста којима они изазивају на нови рат и настоје да угуше ослободилачке покрете радних демократских снага.

Гнушамо се злочина које **GLOBALNIH** империјалисти и њихове слуге врше над женама, мајкама и децом слободарске Грчке и демократског фронта Италије. Поздрављамо Међународну демократску федерацију жена са жељом да се и даље енергично бори, за мир, демократију, слободу, а против **GLOBALNIH** империјалиста, хушкача новог рата.

Антифашистички фронт
жена града Бора

У пред-
ника рад-
ника. Од
наше пред-
но залага-
њања про-
шање ква-
се у накн-
њој линији
гућило тај
је дужно
свом рад-
ко за ус-
за присто-

У том ц-
предузећа
јим сред-
радне усл-
да појача-
штиту рад-
а с друге
и његовој
доброј ис-
светле, за-
нове. Нај-
предузет-
шавања
ника је
станбен-
зано за-
тако да
реши
предуз-
менте
према
боље и
Међу-
шег п-
рећи с-
нису п-
питања
некад-

на крају је са скупштине
упућено писмо Централном
одбору АФЖ-а са следећим
садржином:

Антифашистичком фронту Жена **SVETA**

Драге другарице,

Ми, жене Бора, окупљене на својој градској конференцији изабрале смо Градски одбор АФЖ-а и тиме се припремиле да са још већим пожртвовањем и залагањем испуњимо наш и фронтовски план рада у 2013 год.

Ми, жене Бора, свесне смо да својим радом доприносимо испуњењу нашег грандиозног Петогодишњег плана, плана изградње лепшег и срећнијег живота наших народа, наше деце.

Наши пионери добили свој пирски дом!

која се брзинају за ом- дацим

ИЗ СОВЈЕТСКОГ

Депутати рад насеља

рад древног руског града
мира налази се текстил-
ебрика »Лакин«. Колектив
фабрике успешно решава
задатке у производњи и
активно учешће у из-
и и уређивању свог на-
Радови на том пољу
рестајали ни за време
У току тих тешких го-
езде су подигнуте две
станбене зграде репо-
је фабрички клуб, из-
у је неколико вила за
е итд.

от је у нашим рука-
ове речи једне старе
је најбоље одражавају
вожење становника да-
ог насеља. Упознаћемо
нема од њих.

та Прокофјева је ткаља
ек двадесет година. Ви-
је лепа. Најбоља је ста-
ка у бригади. Сви је по-
Зарађује добро. Али,
је ипак незадовољна.

Узнемирава је што
че Гаврилова и Оси-
не извршују план, што
ражава на резултатима
итаве бригаде. Прокоф-
може да буде равно-
рема заостајању Оси-
врилове.

да се ради? Нина је
да мисао да спори своје
је се разбојима Осипове
ве и, да на тај на-
ин преноси на њих своје
да им чешће пома-

же и
ради.
Нин
секрет-
зације
жењер
одобр
Осипо
задат
Сви
жењер
во са
љена з
нице
ради
зависи
произи
нина п
војка
снагу
упорно
шкоћа
Заје,
њером
је раз
чин пр
врста
руков
сада ј
две хи
шавин
Руси
оне ко
техник
ну при
сви по
највећу
Лакино
у свој
беника
ну Но
ставни

OSVEŽEN

ртвованим ра-
а заслужују да
организацијом.
Бору одржани
одржавају из-
не одборе по
организација-

града су пра-
е значај ових
ње организа-
схватајући
воју дужно
лазиле на би-
але другарице
и досадашњим
највише труда
су кадре да
задацима које
и фронт жена
ивља.

проведени из-
IV, IX и X

онице
ић и
ишеви
зацији
а у
се врши
за из-
кондо
су се
не оу
е пре-
рал
и к
је до
овољни

Рад синдикалних комисија бора и Комисија треба појачати

Очекивало се да ће рад синдикалних комисија бора и Комисија треба појачати

Бити агитатор је часна дужност сваког члана синдиката

Чланови подобора дужни су да у одређене дане пошаљу одговарајуће комисије на састанак. Без залагања свих чланова подобора да се наше комисије учврсте не може се ни очекивати побољшање нашег синдикалног рада. Учвршћењем комисија олакшаће се рад и самим подобора.

Будимо у првим редовима бораца за испуњење плана

Комисија	По потреби	По потреби
Краставаца	2850	
Крушака	4803	
Јабучка	3289	
Љубеница	6409	
Диња	170	"
Келерабе	25	"
Бораније	56	"

Укупно 189043 кг различитог воћа и поврћа. Из овога се види да је за кратак период у Бор доведено скоро 19 вагона различитог воћа и поврћа. Одељење радничког снабдевања ће настојати да доведе намирница свих врста поврћа.

Јубомир је својим примером показује и другим радницима пет којим треба ићи за испуњење производних задатака нашег Петогодишњег плана. После испуњеног месечног плана за првих десет дана месеца августа, Љубомир и даље ради и бори се за испуњење и премашење производних задатака.

Impresum

Radnički kolektiv

Autori: Vladan Jeremić i Rena Rädle

<http://www.modukit.com/raedle-jeremic/>

U saradnji sa Sašom D. Lović (segment: Sašina Šarenica)

Radnički kolektiv, specijal broj 1 je nastao u okviru programa *Tranziciona pravda* u sklopu projekta: *Bore – ponekad i stalno*, Zavičajnog odeljenja Narodne biblioteke Bor pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije i Opštine Bor.

Ideja programa je da se reaktivira i kontekstualizuje zavičajna građa kroz angažovan, kritički i umetnički pristup dokumentarnom fotografskom materijalu, lokalnoj štampi i radničkim biltenima sa ciljem da se ukaže na važno mesto koje je imala i ima radnička kultura u Boru, da kroz promišljanje i reaktualizaciju radničkog stvaralaštva podstakne na solidarnost, kritičko mišljenje i pruži alternative. Realizacija od septembra 2012. do januara 2013.

Više o projektu digitalizacije Zavičajnog odeljenja Narodne biblioteke Bor možete pronaći na:

<http://digitalnizavicaj.com>

Autori se zahvaljuju Draganu Stojmenoviću Simi

Tiraž: 1000, Štampa: Štamparija Borba, Decembar 2012, Beograd-Bor.

Fotografska i novinska građa korišćena u ovom izdanju:

Na naslovnoj strani:

Borski kolektiv, br. 1, Bor 1947.

Fotografija 106. Autor Đuro Kolovratar. Negativ br. 25, 1947, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 2, Radnici u akciji

Fotografija 133. Autor Ljubomir Markov. 2004, iz kolekcije fotografskih negativa Ljubomira Markova.

Fotografija 155. Autor Ljubomir Markov. 2004, iz kolekcije fotografskih negativa Ljubomira Markova.

Str. 3, Održivost zajedničkih dobara

Fotografija 739. Autor Dragoljub Mitić. Negativ br. 150, 1964, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 4 i 13, Istorija naših borbi

Fotografija 444. Autor nepoznat. Skenirano sa staklene ploče formata 13 x 18 cm, iz kolekcije Ljubomira Markova iz perioda Francuskog društva Borskih rudnika, 193?.

Fotografija 394. Autor Ljubomir Markov. Oko 2002, iz kolekcije fotografskih negativa Ljubomira Markova.

Fotografija 388. Autor Ljubomir Markov. Oko 2002, iz kolekcije fotografskih negativa Ljubomira Markova.

Fotografija 185. Autor Ljubomir Markov. Oko 2002, iz kolekcije fotografskih negativa Ljubomira Markova.

Fotografija 464. Autor Đuro Kolovratar. Negativ br. 52, 1953, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Fotografija 749. Autor Đuro Kolovratar. Negativ br. 41, 1952, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 5, Socio-ekološka transformacija

Fotografija 385. Autor Dragoljub Mitić. Negativ br. 82, 1964, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 6, Doprinos brzoj izgradnji socijalizma

Fotografija 824. Autor Dragoljub Mitić. Negativ br. 136, 1960, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 11, Kroz takmičenje ka ispunjenju našeg plana

Fotografija 483. Autor Dragoljub Mitić. Negativ br. 149, 1969, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 12, Osveženje

Fotografija 387. Autor Dragoljub Mitić. Negativ br. 82, 1964, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

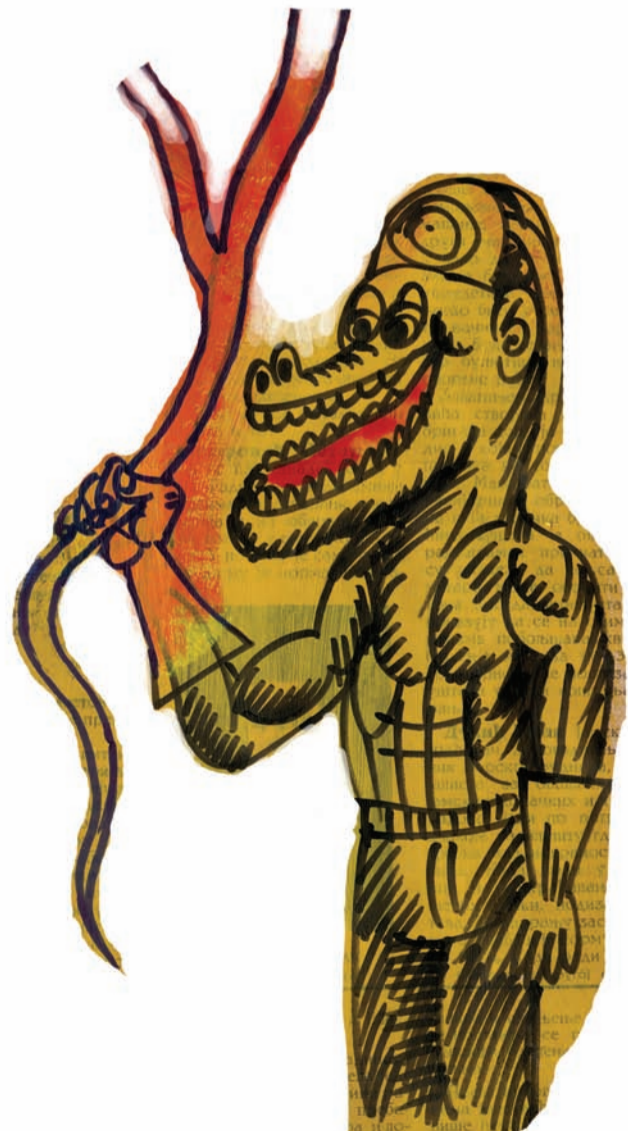
Str. 14 Kompletno podruštvljavanje

Fotografija 723. Autor Dragoljub Mitić. Negativ br. 150, 1960, iz kolekcije fotografskih negativa Mirolava Radulovića.

Str. 16, Gladne godine kapitalističkog cunamija

Fotografija 644. Autor Ljubomir Markov, 2004, iz kolekcije fotografskih negativa Ljubomira Markova.

Korišćeni segmenti Borski kolektiva iz 1947 i 1948.

NIKAD DA SE NE PONOVE

GLADNE GODINE
KAPITALISTIČKOG
GUNAMIJA

